

SUSRETI NA NERETVI

Kanjon Rame prolamao se od treska bombi. Još za vrijeme borbe za Prozor, poslali smo naš Prvi bataljon da se prebaci preko rijeke Rame i da na cesti koja vodi prema željezničkoj stanici Rama, napravi zasjedu i onemogući intervenciju neprijateljskih snaga iz Konjica i povlačenje Italijana iz Prozora.

Kad je iz Prozora pokušala italijanska motorizovana kolona da se probije prema Rami i Konjicu naišla je na zasjedu našeg Prvog bataljona. Naši borci su osuli jaku vatru. Bombama najviše. Neprijatelj se grčevito branio ali ne za dugo, morao je da kapitulira pred silovitim naletom naših četa.

Negdje na cesti susreo me zamjenik komandanta Prvog bataljona Milan Kukić. Snažan čovjek, osrednjeg rasta i živog prodornog pogleda bio je tada više nego raspoložen.

— Jesi li vidio, družo komesare, šta su načinile naše avionke?!

Gledao sam krš od italijanskih kamiona, iskasapljena tijela vojnika u zelenim uniformama i razbacano oružje.

—• Znači, Milane, vratismo im što je njihovo! — i ja sam bio zadovoljan. Kad gledam ovo prisjećam se kako je brigada izgledala: na položajima oko Posušja, prije nepunu godinu dana — septembra 1942. Bila je pravo, tako reći novorođenče. Tek što je formirana, od tri hercegovačka bataljona, i odmah su je čekali okršaji. Bila je to granica italijansko-ustaške teritorije. Italijani su nas svakodnevno po dva-tri puta posjećivali sa svojim »savojamama« i naše položaje obilato zasipali bombama. Bile su to nevelike bombe —• teške nešto preko 2 kilograma. Međutim, gotovo nevjerovatno, tek poneka bi eksplodirala! Naši su se onda radovali i uzvikivali:

* Avionkama su okrstili pokrupne bombe zbog njihovog porijekla.

— Ovo su naše bombe! Naši drugovi su ih, izgleda, montirali!

Sakupljali su te neeksplodirane bombe, podosta ih se nakupilo. Kažem ljudima:

— Slažem se, drugovi, da neprijatelju treba vratiti njegove bombe. Nije pravo da štetuje tako mnogo!

Nije trebalo dugo tražiti rješenje. Pozvao sam jednog dobrog mehaničara iz Mostarskog bataljona. Henči, tako smo zvali Zivka Papu, dobro se razumijevao u te stvari, iako nikad prije nije radio na demontiranju bombi. On je pažljivo saslušao moje riječi i samo malo porazmislio.

— Razumijem, druže komesare. Već sam smislio kako ćemo to udesiti.

Blizu stotinu bombi Henči je tada pripremio za ručnu upotrebu. Ne znam tačno koliko je i šta radio na tom poslu, ali — odlično ga je obavio.

— Kad ih budemo vraćali neprijatelju — smješkao se Henči onda, — sigurno nijedna neće zatajiti.

Bombe smo dodijelili našem Prvom i Drugom bataljonu. Nosili su ih u komori, preko bosanskih planina, od Posušja do Glamoča, preko Vraniće i Vitoroga, od Jajca do Prozora — dok nismo našli pravo mjesto gdje da ih upotrijebimo.

Henči se nije prevario. Nijedna od ovih avionki, mislim, nije zatajila. Ovdje su napravile pravu pustoš. Mnoge naše jedinice i gotovo svi ešeloni sa ranjenicima prošli su tada kanjonom Rame i vidjeli još svježije tragove ove borbe. Malo njih je znalo da smo ovdje neprijatelja tukli bombama koje su na nas bacali njegovi avioni!

Ostali naši bataljoni u Prozoru su se snabdjeli svim i svačim. Bilo je tu municije, hrane i odjeće. Između ostalog, naši borci su našli dva konja, dvije bedevije, kakve je malo ko od nas ranije viđao. Visoke i snažne, sa kratko podšišanom dlakom i kompletnom oficirskom opremom. Kuriri su ih dotjerali u štab brigade, koji je bio blizu Rame. Komandir je raportirao:

— Za druga komandanta i druga političkog.

Tako smo Vlado Šegrt i ja dobili konje za kojima se svak okretao. U dolini Rame još se tu i tamo čulo puškaranje kad smo sjutra dan, nekim poslom, ponovo pošli u Prozor. Sa seoskog puta izišli smo na cestu. Jahali smo dostojanstveno na italijanskim oficirskim konjima, za nama su jahali kuriri. Odjednom je snažno zazujao avion. Imali smo samo toliko vremena

da poskačemo s konja i da se sklonimo pod neko drveće. Neprijatelj se ustremio baš na našu malu grupu. Najprije je mitraljirao, zatim bacio dvije-tri bombe. Jedan konj je strašno zanjištao. Tek kad se avion udaljio, vidjeli smo šta je bilo: komadić bombe formalno je odsjekao jednu nogu onoj mojoj bedeviji. Ipak, za divno čudo, životinja je stajala sasvim mirno. Gledao sam je tužno i nisam dugo premissljao. Šegrt se složio da joj skratimo muke. Izvadio sam parabelum i sa nekoliko metaka dokrajčio život prekrasnoj bedeviji.

— Eh, za kratko bješe! — rekao sam drugovima.

— Biće konja Čedo! — tješio me Šegrt.

Iz štaba našeg Prvog bataljona pozvali su me da se hitno uputim prema Gračanici. To je zaselak, dva-tri dućana i kafane, na putu iz Prozora niz Ramu. Požurio sam tamo, predosjećajući neko iznenađenje. I zaista! Na cesti su stajala tri italijanska tenka. Oko njih gomila partizana. Naši borci su ih sa svih strana zavirivali, zavlčili se pod poklopce, razgledali mitraljeze i probali gusjenice. Većina naših nikad prije ovako izbliza slobodno, nije vidjela ovu opasnu, čeličnu grdosiju. Kad su me vidjeli, drugovi su se razmakli i pustili me da pridem blizu.

— Izgleda da su ispravni, družo komesare! — tako mi jedan raportira. — Samo, ipak, neće da upale.

Male italijanske tankete, »ansaldo« bile su moji stari znanci iz borbi u Spaniji. Najprije sam pitao da neko nešto nije skidao. Ne, naši borci su samo povadili vojničku spremu italijanskih tenkista. Ubrzo su se ovdje našli još neki naši drugovi koji su se razumjevali u mašine. Odnekud je izbio i Henči, naš »univerzalni« majstor. Jedan tenk smo uskoro upalili. Kakvo je oduševljenje nastalo kad je mašina zadrhtala! Druga dva tenka, međutim, imala su prazne rezervoare. Po svoj prilici, Italijani su prilikom bjekstva ostavili upaljene motore. Za kratko vrijeme naši su odnekle donijeli bidone sa gorivom. Henči je već sjedio u jednom tenku i baratao ručicama. Malo poteže je išlo sa drugovima koji su, istina, nekad sjedjeli za volanom i mislili da je upravljanje tenkom isto što i vožnja automobila. Jedan drug iz Prozora, zvali su ga Stuka, stari profesionalni šofer, pomagao nam je svesrdno, kao da nas je zatekao bespomoćne na putu, u defektu. Najzad je nekako sve bilo u redu.

— Druže komesare, dozvoli da ja idem na čelu — obrati mi se Henči. — Znaš, za svaki slučaj, kao prethodnica.

Složio sam se. Ja sam potjerao drugi tenk, a treći naš Prozorak Štuka. Tako je krenula naša prva tenkovska jedinica...

*

Za onih nekoliko dana, krajem februara i početkom marta, što smo se nalazili oko Prozora, u kanjonu Rame i na Neretvi — od Konjica do Jablanice i nešto dalje, imao sam dosta uzbuđljivih doživljaja i susreta vozeći se tenkom. Odmah poslije ovih tenkova u Gračanici, dopala su nam šaka još tri tenka, kod Rame. Zatim dva kod Ostrošca, koje su Sava Kovačević, Dragiša Ivanović i Andro Mugoša sa kuririma zaplijenili. Malo-pomalo, tih dana smo sakupili i osposobili 10—12 tenkova.

Najradosniji susret, razumije se, bio je odlazak tenkom u Vrhovni štab, koji je dva-tri dana kasnije stigao tu blizu Gračanice i kraće vrijeme boravio u jednoj vodeninci na Rami. Trebalo je inače da odem na neko referisanje i ja sam, umjesto da pojašem konja, pošao tenkom. U Vrhovnom štabu su, naravno, već bili detaljno obaviješteni o tenkovima koje su Hercegovci i Crnogorci oteli od neprijatelja. Bitka na Neretvi se tek rasplamsavala, ešeloni sa stotinama ranjenika još su stajali za nama, u punoj neizvjesnosti. Drug Tito je zbog toga bio zabrinut ali i raspoložen zbog uspjeha koji su postigle naše divizije. Razgledao je italijansku tanketu i interesovao se za po-jedinosti, ponavljajući:

— Oni će nam dobro poslužiti.

— A kako stojite sa stručnjacima? — pitao je. Ja sam referisao, ukratko: mitraljesci nisu problem, ali sa vozačima, mehaničarima, malo je teže; u našoj Desetoj brigadi pretežno su borci sa sela, jedino smo u Mostarskom bataljonu našli nekoliko kvalifikovanih auto-mehaničara, koji će lako ovladati upravljanje tenkom.

— Trebaće potražiti ljude i iz drugih jedinica — reče drug Tito. — Za sada pokušajte koristiti i zarobljenike, Italijane, što da ne?

— Moraćemo formirati posebnu tenkovsku jedinicu — obratio se zatim svojim saradnicima. — Uslovi već postoje.

Odnekud se tu pojavio i moj stari dobri drug iz španskog rata Đuro Vujović. Uvijek kad smo susretali kolonu Vrhovnog štaba, ili kad sam službeno išao tamo, viđao sam i Đuru. Neka-

dašnji rudar, Cetinjanin, poslije bitke na Pljevljima određen je u ličnu pratnju vrhovnog komandanta. Pitao me za zdravlje poznatih drugova, Španaca, u Desetoj. Tada nismo ni slutili da će dva dana kasnije poginuti Rade Sarić, komandir čete u Mostarskom bataljonu.

— Imamo, brate, više sreće no pameti — govorio je Đuro. — Vazda ću se sjećati onog tvog insistiranja da se bježi iz logora, iz Francuske.

— Inicijativa, brate, akcija a ne čekanje, pa i tenkova imaš! — tako je govorio naš Đuro.

Između ostalih poznatih lica, vidio sam tom prilikom i starca u crnom zimskom kaputu, sa šeširom na kome je bila prišivena crvena petokraka. Ne znam kako, pade mi na um da je to Vladimir Nazor, o kome se i kod nas dosta pričalo. Svojom rukom on kao da je milovao oklop tankete. Stalno je ponavljao:

— No, to je izvrsno. No, to je izvrsno . . . Partizani naši napreduju . . .

Zatim je prišao meni.

— Recite mi, druže, hoćemo li sada nazad u Krajinu, u Bihać, preko Une?

Odgovorio sam, čini mi se, nešto — da partizani idu naprijed, makar kud okrenuli. Nazor se nasmija.

*

Zamalo da nisam i poginuo tako, u tenku. I to od svojih. Od Rame prema Konjicu, vozili smo sa spuštenim poklopcem, kad odjednom primijetih kako ispred nas, iza jednog blagog zavijutka, poskakaše ljudi sa oružjem i pritajiše se iza kamenja. U posljednji čas opazio sam i mitraljesku cijev, kako pažljivo traži otvor na tenku. Nije trebalo dugo razmišljati; bio sam siguran da su naši, zaustavio sam mašinu i brzo podigao poklopac.

— Ne pucajte, naši smo! Partizani!

Casak-dva trajala je tišina; oni vjerovatno još nisu mogli da dođu k sebi, dok najzad ne poiskakaše iza zaklona. Izišao sam iz tenka. Bio je to dio našeg Drugog bataljona. Prvi mi priskoči Vlado Vujović, Vlado Stari — zamjenik komandira čete, ljudina, hrabar stari partizan. Zagrlio me, srdačno. Bio je dvostruko obradovan: što vidi naše tenkove, i što na mene, greškom, nisu pucali.

— Malo je falilo, boga mi. Čekao sam da se primakneš još samo koji metar, pa da zaspemo rafalom i bombama.

Tih dana, mnoštvo naših jedinica išlo je gore-dolje, na relaciji između Konjica i Jablanice. Naši tenkovi su stalno nalazili nekog posla i zujali, tamo-amo. Borci su ih svuda susretali sa oduševljenjem. Već sama njihova pojava i sam glas o našoj tenkovskoj jedinici predstavljali su ogroman moralni faktor.

Išao sam i u Jablanicu, sa našim tenkovima, dok je neprijatelj još pružao otpor. Bila je okupljena već prilična ekipa mitraljezaca i vozača. Naravno, većina vozača još uvijek su bili Italijani, zarobljenici. Ljubo Pejović, Crnogorac iz Pete, dugajlija od skoro dva metra, jedva je ulazio u onu malu kutiju! — Prilikom napada na Konjic, takođe su dejstvovali ovi naši tenkovi. Italijani-vozači savjesno su vršili svoju dužnost. Poslušno i sa dosta zalaganja izvršavali su naređenja naših drugova, suvozača-mitraljezaca. U Konjicu su, druge noći, izdržali žestoku vatru Nijemaca i ustaša. Vraćajući se sa borbenog zadatka, toga jutra pala je i prva naša žrtva — poginuo je komandir tenka, mostarski radnik Leo Bruk.

Poslije povlačenja naših snaga sa Konjica, iz Vrhovnog štaba je stiglo naređenje takođe o povlačenju svih raspoloživih tenkova i o formiranju prve samostalne tenkovske čete, koja se stavlja pod neposrednu komandu Vrhovnog štaba. Bilo nam je i pomalo žao, naročito meni. Ali, bilo je jasno, i to nas je tješilo — da se mogu očekivati još veći uspjesi naših tenkova, s obzirom na zadatke koji su ih čekali.

Na žalost, prva tenkovska četa nije dugo živjela. Učestvovala je uspješno još u nekim operacijama, a zatim je došao onaj teški čas rastanka, u Jablanici, iznad ambisa, na desnoj obali Neretve.

Za malo dana, na Rami i Neretvi, nakupili smo mnogo nezaboravnih uspomena na našu prvu oklopnu jedinicu.

Ostali su nezaboravni, naročito rastanci i posljednja viđenja. Jedan od takvih bolnih rastanaka bio je i moj posljednji susret sa Danilom Salatićem, komandir 3. čete Prvog bata-

ljona. Bilo je to na desnoj obali Neretve, kad smo se vratili nazad, da bi udarili u leđa jakim neprijateljskim snagama, koncentrisanim u Konjicu i oko njega.

Upravo je bila završena jedna akcija gonjenja, na planinskim obroncima između Konjica i Rame. Umorni ali raspoloženi, sjedili smo i odmarali se na ivici šume, iznad nekog sela. Ja sam se toga dana nalazio sa jedinicama Prvog bataljona, a tog trenutka baš u 3. četi. Salatić je, iako premoren, bio nešto naročito veseo. Pravio je šale na račun Nijemaca i četnika, a zatim uzeo da zavija cigaretu. Odjednom je pao ničice, bez glaska. U prvi čas svi smo bili zbunjeni, niko nije odmah znao — šta se desilo. Pucanj se uopšte nije čuo. Kad smo priskočili komandiru, on već nije davao nikakve znake života.

Nekoliko dana prije toga vodio je svoju četu i u onim borbama na Rami. Neustrašivo je srljao kroz kišu metaka, ni jedan ga nije zakačio. Ovog puta našlo ga je jedno zalutalo zrno, ili budno oko neprijateljskog snajpera.

*

Mnoga poznata lica starih drugova tada sam posljednji put sreo i vidio. Srdačno sam stegao ruku Bori Prodanoviću, starom poznaniku iz Beograda. Nekoliko puta svraćao sam mu i u kuću.

— Kako guraš Boro? — pitao sam po običaju.

— Odlično. Sve se može. Samo su mi malo teški noćni marševi. Ne vidim dobro, ali me noge ipak služe.

Sjetili smo se tada među prvima Đoke Jovanovića Jarca. Ko je mogao znati gdje se u to vrijeme nalazio robijaš i prefinjeni književni kritičar, nekadašnji nadrealista — koji je nekoliko mjeseci kasnije pao usred Šumadije, kao komesar odreda!

Nismo stigli da se podsjetimo mnogih imena i uspomena iz Beograda. Mislili smo da ćemo za to drugi put ugrabiti povoljniju priliku. On je tada morao da požuri za svojom kolonom, uz strmine Prenja. Ali, više se nikad nismo sreli. Bora je ostao zauvijek negdje blizu Sutjeske.

*

Sa Butumom sam ipak opširnije porazgovarao. Bio je to za mene rijetko prijatan susret, kad sam u onoj gužvi u Jablanci prepoznao mladića plavih očiju i plave kose. Upoznali smo se još negdje trideset četvrte ili pete, u Beogradu. Slobodan

Tuzlić Butum bio je tada srednjoškolac i aktivno radio u jednoj omladinskoj grupi, u skautima, kojom je rukovodila naša organizacija.

—J- Odakle ti! — Po navici sam uzviknuo, a Butum se, čini mi se, malko kao ljutnuo.

— Zašto, odakle? A gdje bih inače bio?

Imali smo dosta zajedničkih poznanika. Ja sam njega zapitkivao za ovo i za ono ime. Lala Ivković je tu negdje, znali smo. Gdje li su one ostale naše drugarice: Milica Sarić, Dušanka Cvetić, Belina, Luna? .. Za Radeta Kušića smo znali, ali gdje su Lane Jovanović, Jovo Aleksić i drugi? (Lane i Jovo su godinu dana ranije strijeljani, u Jajincima ili negdje u Beogradu.) Govorili smo o Nidži Todoroviću i o Dragančetu Pavloviću — za njihovu smo sudbinu već znali, zatim o Ciri i drugim našim nekadašnjim omladincima. Butum kao da je uzdisao:

— Nikad neću prežaliti što s onom grupom ne odoh u Spaniju!

To je posebna priča, kako smo za odlazak pripremali grupu skojevaca i kako smo na kraju, zbog konspiracije, morali da odustanemo od plana. Mladići su i previše pričali o svom odlasku na špansko bojište, tako da je svaki čas moglo da dođe do provale. »Utješio« sam Butuma:

— I Beogradski univerzitet je bio dobra škola za revolucionare.

Ni s njim se nikad više nisam sreo. I Butum je pao na Sutjesci.

Sjećam se još jednog prijatnog susreta.

U bujici koja je bez prestanka kuljala preko Neretve, u jednoj grupi proletera, spazio sam i drugaricu — poznato mi, odavna, lice žene. U prvi tren nisam bio siguran, ali kad priđoh bliže, vidio sam da je to zaista — Bosa Cvetić, stari naš drug i saborac iz Beograda. U međuvremenu, o njoj sam ponekad slušao razne vijesti. Bilo je čak i takvih vijesti — koje su me dovodile u nedoumicu. Zbog toga me ovaj susret izuzetno obradovao!

Srdačno smo se pozdravili.

— Znači, sve je dobro? — pitao sam i Bosa mi je, raspoložena, potvrdila. Zatim smo po običaju popričali o proteklim godinama, o našim zajedničkim drugovima. Šta je s kim, gdje

je ko. Tako je riječ došla i na Isaka Amara, dobroćudnog mlađića, studenta prava, koji je posebno bio aktivan u kulturnim organizacijama.

— Amar je poginuo prvog dana rata — reče Bosa. — Od bombardovanja, 6. aprila u Beogradu.

Svaki ovakav prijatan susret neizbježno je donosio i neku za mene dotle nepoznatu vijest, koje su inače već bile stare. Naš skromni drug Amar, koji se nigdje nije glasno isticao, nije znači ni dočekaio početak rata . . . Kakvih je sve sudbina bilo, prije no što smo se, ipak, u velikom broju, sreli na Neretvi.

Bilo je i neobičnih, rijetkih susreta, i neobjašnjivih, nedorečenih rastanaka.

Poslije oslobođenja Prozora i likvidiranja italijanskih snaga u dolini Rame, naše jedinice su zarobile veliki broj neprijateljskih vojnika. Korišteni su za nošenje tereta i ranjenika. Sa mnogima sam lično razgovarao. Jednog dana obavijestili su me o nekom zarobljeniku, koji za sebe tvrdi da je antifašista i želi svakako da razgovara s partizanskim rukovodiocima.

Bio je to čovjek tridesetih godina, po zanimanju profesor, odnekle sa sjevera Italije. Tvrdio je da je socijalista već petnaest godina. Preklinjao nas je da mu vjerujemo koliko ga je stid što je došao ovamo da se za interese imperijalizma bori protiv jednog oslobodilačkog pokreta, kojim rukovode komunisti. Postavljao sam mu neka pitanja i pokušavao da procijenim njegovu iskrenost. Izgledalo je da zbilja ne laže. U jednom trenutku, rekao nam je da želi i djelom da nam dokaže svoju iskrenost.

Riješili smo da to provjerimo. Jedan zarobljenik manje ili više, od onolike mase! Smislili smo da ga pošaljemo u Jablanicu, sa porukom za komandanta garnizona. Trebalo je da još i usmeno objasni bezizlaznu situaciju italijanskih snaga, a zatim da se nekako izvuče ili da nas sačeka tamo, u tvrđavi. Problem je bio samo u tome, kako će proći kod naših boraca, poslije oslobođenja Jablanice. Napisao sam mu nešto kao propusnicu, on se postarao da dobro sakrije taj papir. Otišao je uvjeravajući nas da će zadatak izvršiti kako najbolje bude mogao.

Poslije prvih neposrednih pogodaka iz naših topova i mitraljeske vatre iz tenkova, Italijani su na svom utvrđenju u Jablanici istakli bijele zastave. U onoj trci bio sam i zaboravio na našeg emisara, italijanskog socijalistu, kad me obavijestiše da jedan zarobljenik ima propusnicu s mojim potpisom i traži da ga svakako meni privedu. Odmah sam se sjetio o kome je riječ.

Karlo (tako mu je bilo ime) sijao je od sreće kad me je vidio. Pričao je opširno kako je komandant primio njegov izvještaj i našu poruku, i kako ga je pritvorio, kao sumnjivog. Poveo sam Karla sa sobom. Dan-dva bio je uza štab, a zatim smo ga poslali u Konjic, sa istim zadatkom. Naši su ga dopratili do neprijateljskih linija, na prilazima grada.

Nikada više nismo vidjeli italijanskog socijalistu Karla. Ko će znati šta se s njim zbililo! Tih dana u Konjicu se svašta dešavalo, upadali su i naši tenkovi, stigla su jaka njemačka pojačanja. Karlu se tamo izgubio svaki trag.

*

Tu na Konjicu ponovno smo se tukli, rame uz rame, sa drugovima Crnogorcima, sa Petom brigadom. Od početka ustanaka s njima smo podijelili dosta teških i radosnih trenutaka. U Ostrošcu se nekoliko dana nalazio štab čete. Jednom, prije nego što su naše dvije brigade rokirane za leđa neprijatelja, navratio sam uz put u Savin štab. Zatekao sam i njega. Kao i svi naši tih dana, i Sava se bio ponovio, od glave do pete.

— Sačekaj dok pasulj bude gotov — rekao mi je.

Sava je uvijek umio da nađe vremena za malo razgovora sa drugovima. Govorio mi je tada:

— Eto, ratea sudbina nas je povezala, Hercegovce i Crnogorce. Malo-malo, pa se opet nađemo zajedno, na istom zadatku. Taman bih volio da tako bude do kraja rata!

Bilo je riječi o Italijanima, o ratu uopšte, fašizmu i njegovom neminovnom slomu. Duboko mi se utisnuo u sjećanje taj razgovor. Sa koliko je poznavanja činjenica, znanja iz istorije, političke ekonomije i književnosti diskutovao o tim stvarima!

— Talijani neće još dugo izdržati u stroju, smio bih se kladiti. To je čista računica i bez ovog što smo sada vidjeli.

Kusali smo vruć pasulj i Sava me tada pitao:

— Je li slađi od onog što smo vam slali u francuske logore?

Podsjetio me na sabirne akcije koje su vodili komunisti u Crnoj Gori i u čitavoj zemlji za španske borce internirane u logorima Francuske. Iznenada smo morali prekinuti ručak i razgovor. Došli su kuriri sa nekim hitnim izvještajima.

*

Najljepše slavlje, neposredno poslije Neretve, doživjeli smo u Nevesinju. Nakon višednevnih borbi na području Prenja, poslije jednog desetočasovnog usiljenog marša, našli smo se najzad usred Hercegovine. Nevesinje je bilo slobodno.

Pošto smo ušli u grad, iste večeri, u mjesnoj školi improvizirana je priredba sa zabavnim programom. Tražili su da govorim. Ja sam rekao nekoliko riječi — o pobjedonosnom putu Desete hercegovačke, o četnicima i o bliskoj pobjedi. Igralo se i pjevalo do kasno u noć. A bio je tek 22. mart 1943. Pred nama je još stajala Sutješka, Piva, i tolike druge rijeke, tolike još borbe i mnogi rastanci.

Cedo KAPOR

